

§ 164

Valosaasteen vähentäminen, valtuustoaloite, valtuutettu Emmastiina Hesso

PRIDno-2022-5543

Valtuutettu Emmastiina Hesso jätti kaupunginvaltuuston kokouksessa seuraavan valtuustoaloitteen:

"Energiakriisin aikana energian säästäminen on entistä tärkeämpää ja kunnan tulee olla osoittamassa esimerkkejä säästötoimissa. Esimerkillinen säästökohde olisi valosaasteen vähentäminen Porissa. Valosaasteella tarkoitetaan keinovaloa, joka kohdistuu muualle kuin tarkoitettuun kohteeseensa tai jolla on valaistuksella saavutettua hyötyä merkittävämpiä kielteisiä vaikutuksia. Valosaaste on yksi nopeimmin kasvavista ja laajimmille levinneistä ympäristökuormituksen muodoista. Se aiheuttaa huomattavia ekologisia, terveydellisiä ja taloudellisia haittoja.

Maailmanlaajuisen valosaasteen määrä on lisääntynyt rajusti viimeisen kolmen vuosikymmenen aikana. Euroopan unionin alueen väestöstä 99 prosenttia asuu alueella, jonka yötaivas on saastunut valosta. Huonosti suunnattujen ja tarpeettoman kirkkaiden valaisinten energiapäästöt vastaavat vuosittain karkeasti arvioiden jopa 20 miljoonan auton hiilidioksidipäästöjä, ja Suomessa valosaasteen määrä asukasta kohden on kansainvälisesti vertaillen korkea.

Valosaaste kiihdyttää luontokatoa. Keinovalo häiritsee etenkin ilta- ja yöaikaan aktiivisia eläimiä sekä kasveja, joiden kasvua ja yhteyttämistä valon määrä säätelee. Valon ajoittuminen, määrä ja laatu vaikuttavat keskeisesti esimerkiksi hormonieritykseen, ravinnonsaantiin ja käyttäytymiseen. Pölyttäjien ja hyönteisten määrä on romahtanut maailmanlaajuisesti, osittain juuri keinovalon lisääntymisen vuoksi. Pölyttäjien väheneminen puolestaan heijastuu haitallisesti muihin lajeihin ja kokonaiseen ekosysteemeihin.

Valosaaste vaikuttaa kielteisesti myös ihmisten terveyteen. Keinovalon lisääntyminen erityisesti hämärän aikaan ja siten vuorokausirytmien häiriintyminen haittaavat ihmisten unenlaatua ja vireystasoa, aineenvaihduntaa sekä mielenterveyttä ja stressitasoja. Valosaaste on yhdistetty myös kohonneeseen syöpä- ja verisuonitautiriskiin.

Valosaasteeseen on mahdollista puuttua erityisesti kunnallisella tasolla. Kunta voi esimerkiksi kaavoituksen ja erilaisin määräyksin ohjata, minkälaista ja millaiseen tarpeeseen keinovaloa käytetään. 2000-luvulla joissakin kunnissa onkin alettu kiinnittää asiaan huomiota. Jyväskylä otti 2010-luvun alkupuolella käyttöön uuden sukupolven valaisimia sekä älykkäitä ohjausjärjestelmiä. Järvenpään linjasi jo vuonna 2004, että se perustaa valosaasteettomia alueita, sammuttaa mainosvalot yöksi sekä suuntaa ulkovalot horisontin alapuolelle.

Kunnallisessa valosuunnittelussa olisi mahdollista hyödyntää entistä enemmän erilaisia älykkään valaisun järjestelmiä kuten valojen voimakkuuden säätelyä liiketunnistimien avulla. Valosaastetta koskevien määräysten tulisi koskea kunnan omien kiinteistöjen ja alueiden lisäksi myös yksityisomisteista julkista tilaa, kuten mainoskylttejä tai kauppakeskuksia.

Valosaasteen vähentäminen edellyttää myös yleisen tietoisuuden lisäämistä keinovalon haitoista ja keinoista vähentää niitä. Matalan kynnyksen koulutusten, kampanjoiden ja konkreettisten esimerkkien avulla voidaan tarjota ihmisille työkaluja vaikuttaa valosaasteeseen omassa elämänpiirissään. Valosuunnittelun ja arkkitehtuurin koulutusaloilla on kiinnitettävä nykyistä enemmän huomiota valaistukseen ja valosaasteeseen. Kunnalliset ja alueelliset ympäristöneuvot ovat myös avainasemassa valaistuksen paremmassa asemoinnissa ja kohdentamisessa.

Esitämme että Porin kaupunki ryhtyy toimiin valosaasteen vähentämiseksi.

Emmastiina Hesso

Vasemmistoliitto"

Ehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää lähettää valtuustoaloitteen kaupunginhallitukselle kaupunginvaltuuston päätösten toimeenpanon yhteydessä käsiteltäväksi.

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää valtuustoaloitteen kaupunginhallitukselle kaupunginvaltuuston päätösten toimeenpanon yhteydessä käsiteltäväksi.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus

§ 165

Nepsy-osaamisen lisääminen ja näkyväksi tuominen Porin kaupungissa, valtuustoaloite, useat valtuutetut, ensimmäinen allekirjoittaja valtuutettu Tiina Puska

PRIDno-2022-5544

Useat valtuutetut, ensimmäinen allekirjoittaja Tiina Puska jättivät valtuuston kokouksessa seuraavan valtuustoaloitteen:

"Nepsy-osaamisen lisääminen ja näkyväksi tuominen Porin kaupungissa

Neuropsykiatrisia häiriöitä, sekä niiden yhteyttä syrjäytymiseen ja mielenterveyden häiriöihin on viime vuosina alettu tunnistaa entistä selvemmin. Lapsilla, joilla on neuropsykiatrisen häiriön (esim. ADHD, autismin kirjo, Tourette), on usein vaikeuksia koulussa ja opinnoissa sekä myöhemmin työelämäänsä siirtymisessä. Lasten neuropsykiatriset oireet näkyvät pääasiassa erilaisina käytöshäiriöinä, sosiaalisina ongelmina, oppimisvaikeuksina sekä toiminnallisina häiriöinä. Neuropsykiatriset oireet kuormittavat niin lapsen kuin nuoren mielenterveyttä, jaksamista ja arjesta selviytymistä. Haasteet heijastuvat vahvasti myös lapsen tai nuoren lähipiiriin ja voivat kuormittaa arkea huomattavasti, jolloin koko perhe on avun tarpeessa. Lapsena alkaneet haasteet näkyvät usein myös aikuiselämän haasteina. Tutkimuksen mukaan esim. diagnosoimaton ADHD liittyy usein myös aikuisiän päihdeongelmiin ja rikollisuuteen, ja myös mielenterveyden häiriöt korostuvat tilanteissa, joissa nepsyoireita ei ole tunnistettu. Varhainen tunnistaminen ja apu todennäköisesti vähentäisivät kuormitusta niin erikoissairaanhoidossa, kuin mielenterveys- ja päihdepalveluissakin.

Tämän aloitteen myötä ehdotamme, että Porin kaupungissa kartoitetaan eri toimialojen ja yksiköiden työntekijöiden nepsy-osaaminen (esim. nepsyvalmentaja-koulutuksen käyneet) ja varmistetaan, että jokaisella toimialalla on erikseen nimetty henkilö, jolla on tarvittavaa osaamista nepsy-piirteisten ihmisten kohtaamiseen. Lisäksi ehdotamme, että hänelle osoitetaan työaikaa muiden työntekijöiden ohjaamiseen, kouluttamiseen ja nepsy-esteettömyyden lisäämiseen eri yksiköissä. Mikäli osaamista on, myös nepsy-valmennuksen tarjoaminen omalle asiakaskunnalle oman työajan puitteissa vähentäisi terveydenhuollon kuormitusta.

E erityisen tärkeässä osassa ovat sivistystoimiala sekä perusturva, joissa neurokirjon ihmisten kanssa toimitaan päivittäin. Nyt aloitetut nepsy-piirteisiä ihmisiä tukevat palvelut kohdistuvat usein lapsiperheisiin, mikä on tietenkin tärkeää ennaltaehkäisevää työtä. Kuitenkin myös syrjäytyneiden/syrjäytymisvaarassa olevien aikuisten tukemisella olisi laajaa yhteiskunnallista merkitystä, sillä kuten tiedämme, syrjäytymisen hinta lasketaan sadoissa tuhansissa (esim. <https://www.sitra.fi/uutiset/nuorten-syrjaytyminen-kay-myos-yhteiskunnalle-kalliiksi/>).

Vaikka sotepalvelut siirtyvät hyvinvointialueelle, ennaltaehkäisevä työ jää kuntien tehtäväksi. Nyt on aika varmistaa, että myös Satakunnan alueella neuropsykiatrisesti oireilevat saavat ansaitsemansa selkeän hoitopolun ja riittävät tukirakenteet!

Porissa

10.10.2022

Tiina Puska (sd.)

Sinikka Alenius

Ari Nordström

Tuomas Koivisto"

Ehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää lähettää valtuustoaloitteen kaupunginhallitukselle kaupunginvaltuuston päätösten toimeenpanon yhteydessä käsiteltäväksi.

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää valtuustoaloitteen kaupunginhallitukselle kaupunginvaltuuston päätösten toimeenpanon yhteydessä käsiteltäväksi.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus

§ 166

Kevyen liikenteen salliminen Aittaluodonkadun päässä olevan Varvin betonisillan kautta venerantaan ja siinä olevaan veneiden epäviralliseen laskupaikkaan, valtuustoaloite, valtuutettu Markku Tanttinen

PRIDno-2022-5545

Valtuutettu Markku Tanttinen jätti kaupunginvaltuuston kokouksessa seuraavan valtuustoaloitteen:

"Asia

Kevyen liikenteen salliminen Aittaluodonkadun päässä olevan Varvin betonisillan kautta venerantaan ja siinä olevaan veneiden epäviralliseen laskupaikkaan.

Asiateksti

Porin kaupunki on sulkenut betoniporsaiden avulla autojen kulunvenerantaan, ilmoittaen syyksi vanhan tunnelirakennelman olevan huonokuntoinen. Noin 14,2 metrin tunnelirakennelmassa päässä on pieni korjattavissa oleva vaurio. Yksi ylivuototunneli on tarkastettavissa ja siinä ei ole ajankaan tuottamaa vanhenemista näkyvissä.

Raskain sulkulaittein varustettuja kahta tunnelia ei pääse sisältä tutkimaan, kuin matalan veden aikana. Saamani pari huonolaatuista kuvaa ei todenna väittämää tunnelien olevan sortumisvaarassa.

Aittaluodonkadulla on Rosenlew-yhtiön ollessa vielä toiminnassa, kuljetettu rautatiekuljetuksin höyryveturien vetäminä raskaita junalasteja, sulfiittitehtaan massapaaleja ja paperitehtaan suuria paperikuormia. Vielä viime aikoinakin ympäristöä on korjattu ja sillan kautta on työkalustoa kuljetettu lähirannan huollon tarpeisiin. Sillasto on nämäkin kestänyt ilman näkyviä vaurioita.

Aloite

Sillan betoniporsaat sijoitettava avonaisena kevyen liikenteen sallien, johon kuuluu henkilöautot perävaunuineen ja traktorit työkoneineen. Painorajoitusta osoittava liikennemerkki ja pysäköintikielto sillan osalle

Porissa 10.10 2022

Markku Tanttinen

Kaupunginvaltuutettu (sit/vas)"

Ehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää lähettää valtuustoaloitteen kaupunginhallitukselle kaupunginvaltuuston päätösten toimeenpanon yhteydessä käsiteltäväksi.

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää valtuustoaloitteen kaupunginhallitukselle kaupunginvaltuuston päätösten toimeenpanon yhteydessä käsiteltäväksi.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus